

Мотиваційні аспекти впровадження інноваційних технологій

Потрібно, щоб усі учні вже із самого початку ясно бачили мету з усіма проміжними ланками й прагнули досягти її.

Я.А.Коменський

- **Мотивація** – це спонукання, яке є причиною активності особистості й визначає її прагнення.
- **Мотив** – це усвідомлене внутрішнє спонукання до дії
- **Технологія** – усвідомлене практичне мистецтво, усвідомлена майстерність

Мотивація передбачає:

 морально-психологічну стимуляцію навчальної діяльності, так званий “внутрішній двигун”;

 прагнення людини домагатися успіху в різних видах діяльності;

– пошук відповідей на запитання “чому?” ,
“навіщо? “, “заради чого? “

Традиційна чи інноваційна система навчання...

Традиційна:

- Авторитарний стиль керівництва
- Пояснювально-ілюстративний тип навчання й репродуктивна діяльність учнів
- Переважання фронтальної роботи, обмеженість діалогічного спілкування
- Відсутність у дітей прагнення до здобуття освіти

Небажання вчитися спричинено сукупністю причин.

❖ *Зовнішні причини:*

- зниження цінності освіти у суспільстві;
- нестабільність існуючої освітньої системи;
- недосконалість організації навчального процесу;
- негативний вплив середовища (ЗМІ, вулиця, родина)

❖ *Внутрішні причини:*

- послаблення здоров'я школярів;
- низький розвиток інтелекту;
- відсутність мотивації до навчання;
- слабкий розвиток вольової сфери школярів.

Типи невстигаючих учнів:

1. Учні з гарним розвитком розумової діяльності, але з негативним ставленням до навчання.
2. Учні з недостатнім розвитком розумової діяльності, що поєднується з позитивним ставленням до навчання.
3. Учні з недостатнім розвитком розумової діяльності та негативним ставленням до навчання.

Соціологічні опитування свідчать:

- Тільки 4-7% учнів школи зберігають інтерес до навчання
- 40% дітей не хочуть ходити до школи і лише 10% радіють зустрічі з учителем
- 50% незадоволені шкільними знаннями
- 90% учнівського часу відведено на виконання репродуктивних дій
- У частини учнів у зв'язку із перевантаженнями, перенапруженням виникають невротичні зміни психіки
- Рейтинг українських школярів у дослідженні успішності представників 32 країн світу (PISA-Test, 2003) склав: з читання - 28 місце, математики - 25, природничих наук – 28.

Високий рівень освіченості (здатність здобувати, розуміти та критично оцінювати інформацію) показало тільки 2% учнів, успішно можуть адаптуватись у суспільство можуть 36% учнів.

Слабким місцем результатів учнівських робіт є недостатнє оволодіння вміннями ефективно інтегрувати знання з різних галузей знань, та невміння аргументовано висловити свою думку.

Чого очікує учень від школи? Задоволення пізнавальних інтересів, можливості самоствердження, самореалізації (підсвідомо звичайно). Але яким чином? До того часу як вона пішла до школи дитина була суб'єктом діяльності: сама обирала собі форми діяльності, місце ігор, учасників, правила.

Але в школі... На що зорієнтований учитель? На обов'язкове виконання програм, яка визначає обсяг, темп та способи засвоєння інформації.

Отже ми маємо суперечність психологічних установок, у підсумку конфлікт інтересів. Цей конфлікт існував завжди, але загостривсь лише в останні десятиліття.

Наш час називають постіндустріальним або інформаційним. Нині обсяг знань подвоюються впродовж 5-7 років а в найновіших галузях знань ще швидше.

Нині 70% усієї інформації учень отримує не від учителів.

Керівники фірм та організацій наголошують на тому, що учні не готові до життя в новому суспільстві бо не здатні самі вчитись, не можуть самостійно здобувати інформацію, не здатні креативно мислити, їм складно працювати в команді.

"Освіта ХХІ століття, - це освіта для людини. Її стрижень - розвиваюча, культуротворча домінанта, виховання відповідальної особистості яка здатна до самоосвіти і саморозвитку вміє критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання проблем, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни"

Забезпечити реалізацію цих вимог повинна особистісно-орієнтована освіта.

Спектр методик і технологій, що складають її зміст досить широкий: вальдорфська педагогіка, технологія саморозвивального навчання Г. Селевка, дальтон-технологія, колективний спосіб навчання (О. Рівін, В. Дяченко), ігрові технології, методика Марії Монтессорі, технологія модульного та модульно-розвивального навчання, проектні технології, розвивальне навчання, технологія рівневої диференціації М. Гузика, адаптивна система навчання А. Границької, технології проблемного навчання, сугестивні технології, продуктивна освіта, особистісно-орієнтоване розвивальне навчання І. Якиманської, школа «діалогу культур», інтерактивні технології та деякі інші

У ДОСЛІДЖЕННІ Х. МАЙХНЕРА ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ:

людина у процесі пасивного сприйняття запам'ятовує

- ▣ 10% того, що прочитала;
- ▣ 20% того, що почула;
- ▣ 30% того, що побачила;
- ▣ 50% побаченого та почутого.

А при активному сприйнятті у пам'яті зберігається

- ▣ 80% того, що говорять самі;
 - ▣ 90% того, що роблять або створюють самостійно.
-

Нині в Україні немає єдиної програми впровадження інновацій у освітню сферу, але педагогічні колективи самі намагаються впровадити певні інноваційні педагогічні технології, згідно із вимогами часу.

- 1. Найвдаліші методи і прийоми створення позитивного настрою в учнів на уроці:**
 - ✓ створення ігрових ситуацій;
 - ✓ нестандартний початок уроку;
 - ✓ нестандартний урок;
 - ✓ застосування цікавих розвивальних завдань.
 - ✓ використання комп'ютера
- 2. Найоптимальніші методи і прийоми мотивації навчальної діяльності:**
 - ✓ проблемно-пошукові, практичні, інтерактивні, особистісно-орієнтовані методи і прийоми;
 - ✓ індивідуальні, групові форми роботи, співпраця вчителя і учнів на уроці;
 - ✓ бесіда, змагання, гра та інші.
- 3. Під час підготовки до уроку, обираючи методи та прийоми мотивації, враховується:**
 - ✓ специфіка класу;
 - ✓ індивідуальні можливості учнів.

Успіх – головне джерело мотивації учня до навчання.

Похвала – це не що інше, як один із видів нагороди, що підвищує почуття гідності і може подіяти як позитивний імпульс для нового успіху.

Оцінка не є одним із способів покарання учня.

Пам'ятка

З чого починається ефективний урок

- На помилках вчаться. Помилки навіть потрібні для навчального процесу. Діти не повинні боятися припуститися помилки.
- Давайте дітям максимально виявити свою ініціативу. Вчіть учнів самостійно думати і працювати.
- Творче ставлення до роботи й навчання — запорука ефективного уроку.
- Не у всіх дітей вистачає терпіння та наполегливості поступово переходити від простого до складного. Не давайте учням зневіритись у своїх силах.
- Якщо ваш голос виказує роздратування, розчарування та зневіру, діти запам'ятають саме ці емоції, а не мудрість, яку ви намагалися до них донести.
- Кожен учень по-своєму сприймає матеріал. Зважайте на це.
- Найкращий той діалог, у процесі якого діти відгукуються не на слова, а на думки.
- Добрій пам'яті передують пильна увага.
- Думки учня набагато продуктивніші за думки вчителя.
- Чогось навчитися можна тільки практикою.
- Повторювати вивчений матеріал потрібно з інтервалами. Так економніше та ефективніше.
- Створюйте проблемні ситуації на уроках. Там, де немає вибору, немає мислення.

- Якщо дитина дивується — вона починає мислити. Нові ідеї — продукт творчої уяви.
- Зацікавленість — найдужча мотивація до навчання.
- Учть дітей робити нотатки.
- Запам'ятовування матеріалу часто-густо залежить від його викладу. Про рівень учителя можна зробити висновок із того, як він уміє висловлюватися.
- Є два основні мотиви, які формують поведінку людини: отримати винагороду й уникнути покарання. Застосовуйте ці мотиви на уроках.
- Якщо вчитель стоїть, він більше привертає до себе увагу дітей.
- Плануйте дискусії, диспути на уроці. Це посилює увагу дітей.
- Учитель не повинен говорити без упину. Діти не встигають за його думками.
- Про те, наскільки цікавим є зміст уроку, робіть висновок не зі свого погляду, а з погляду учнів. Особливо ретельно готуйте початок уроку. Часто саме від нього залежить успіх усього заняття.

Поради для учнів

- 1. Визнач для себе значення певного матеріалу.**
- 2. Визнач чітко свою мету і не відступай від неї.**
- 3. Поділи свою велику мету на менші частинки.**
- 4. Спробуй знайти якомога більше причин, через які тобі потрібно досягти цієї мети.**
- 5. Знай: бажання має виходити від тебе самого!**
- 6. Не бійся просити допомоги!**
- 7. Успіху тобі!**